

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **02.08.2023**

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili
Erzurum Milletvekili

3 Ağustos 2014 tarihinde, IŞİD'e bağlı çeteler, Şengal'de aralarında kadın, çocuk ve yaşlıların da olduğu 5 binden fazla Êzidî Kürdü katletmiştir. Bu katliamda binlerce Êzidî rehin alınmış, 200 bine yakın insan zorla yerinden edilmiş, kadınlar kaçırılarak satılmış ve köleleştirilmeye çalışılmıştır. Bu barbarca saldırı büyük bir yıkımı beraberinde getirmiştir. Bu dönem, Êzidîlerin katliamlar ve fermanlarla yazılmış tarihinde bir başka kara sayfa, 74. Ferman olarak yer almıştır.

21. Yüzyılda tüm dünyanın gözleri önünde yaşanmış böylesi büyük bir katliam ve insanlık suçuna ses çıkarılmamış, on binlerce insanın maruz kaldığı bu büyük yıkım adeta görmezden gelinmiştir. Êzidîler, tarihleri boyunca yaşadıkları coprafyayı işgal eden güçler tarafından her türden baskılara maruz kalmışlar, katliamlara maruz kalmış olmalarına karşın, direngen varlıkları ile kendi inanç ve kültürlerini korumayı başarmışlardır.

IŞİD'in 3 Ağustos 2014'te Êzidîlere yönelik gerçekleştirdiği katliam, Avrupa Parlamentosu tarafından "*Êzidî Soykırımı*" olarak tanınmıştır. Yine Birleşmiş Milletler Bağımsız Araştırma Komisyonu, BM Güvenlik Konseyi'ne "*katliamı soykırım olarak kabul edin*" çağrısında bulunmuştur. Bu katliam ayrıca uluslararası kurumların hazırladıkları raporlarda "insanlığa karşı işlenen suçlar" kategorisine alınmıştır. Ancak ne var ki aradan geçen 5 yıl zarfında bu katliam, Türkiye'de siyasi iktidar tarafından henüz resmi olarak kınanmamıştır.

2014 yılında gerçekleşen saldırılarda kaç Êzidî'nin öldüğü hala tam olarak bilinmemekle beraber; ölenlerin sayısının 5 ile 10 bin arasında olduğu tahmin edilmektedir. 7 bine yakın kadın ve çocuğu rehin alan IŞİD'ten kaçan onbinlerce kişi Irak Kürt Bölgesi, Suriye ve Türkiye'ye kaçmıştır. Türkiye'ye gelen 25 bine yakın Êzidî; Şırnak, Siirt, Batman, Mardin ve Diyarbakır'da, belediyelere ait kamplara yerleşmiştir.

Êzidîleri Kurtarma Ofisi'nin Mart 2023'te paylaştığı verilerine göre IŞİD Ağustos 2014'te Şengal ve çevresinde 6 bin 417 Êzidî Kürdü kaçırmıştır.

Bunlardan 3 bin 548'si kadın, 2 bin 869'u erkek olup aynı verilere göre, şu ana kadar 3 bin 562 kişi kurtarılmıştır ancak 2 bin 693 kişi hala kayıptır.

Diğer yandan dönem dönem Ankara'da çeşitli semtlerde uzun yıllar esir olarak tutulan kadınların aileleri ve uluslararası desteklerle onlarca kadının bulunarak ailelerine teslim edildikleri yönünde haberler kayıtlara geçmiştir. Bu durum hala çok sayıda kayıp kişinin Ankara'da olduklarına dair doneler vermektedir. En son geçtiğimiz aylarda IŞİD tarafından 2014 yılında Şengal'de kaçırılan 6 Êzidî kadının, 9 yıl aradan sonra ailelerine geri döndüğü bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Kaçırılan kadınlar ve kız çocuklarının, kölelik ve cinsel saldırılara uğradıkları, kendilerine uzun süre işkence edildiği de bilinmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Ağustos 2014'te Şengal ve çevresinde 6 bin 417 Êzidî kaçırılmış olup halihazırda kaç kişi bulunmuş ve ailelerine teslim edilmiştir?
- 2- Kaçırılanların kaç kadındır? Yaş dağılımlarına dair veriler ne şekildedir?
- 3- Bugüne değin kaç kadın kurtarılarak ailelerine teslim edilmiştir?
- 4- Kurtarılan kadınların 1 andan bulundukları ana değin nerelerde bulundurulduklarına dair veriler ne şekildedir?
- 5- 2014 yılından bugüne değin Ankara'da oldukları tespit edilen kaç kişi bulunmaktadır?
- 6- Ankara'da kaç tane IŞİD evi tespit edilmiştir?
- 7- Ankara'da bulunan IŞİD evleri hangi semtlerde?
- 8- Neden başkent olan ve bürokrasinin merkezi olan Ankara'da bulunan IŞİD evleri tek tek tespit edilerek köle olarak tutulan kadınların kurtarılması için girişimde bulunulmamıştır?
- 9- Türkiye genelinde kaç tane IŞİD evi bulunmaktadır? Şehirlere göre dağılım ne şekildedir?
- 10-Neden savaş suçlusunu olan IŞİD üyeleri yargı önüne çıkarılmamaktadır?
- 11-Anayasaya göre kölelik suç değil midir?
- 12-Halihazırda Türkiye cezaevlerinde kaç IŞİD üyesi bulunmaktadır?
- 13-Halihazırda kaç IŞİD üyesi hakkında takipsizlik kararı verilmiş , kaç yargılama sonucunda beraat etmiştir?
- 14-Halihazırda yargılama aşamasında kaç IŞİD üyesi tahliye edildiği için kaçmıştır? Hakkında yakalama kararı olan IŞİD üyesi sayısı kaçtır?
- 15-Son yıllarda kurtarılan kadınların bulunma ve ailelerine teslim aşamaları nasıl gerçekleşmiştir? Hangi bakanlıklar hangi aşamalarda ne şekilde müdahil olmuştur?
- 16-Halihazırda binlerce kayıp Êzidî yurttaşın bulunması ve ailelerine teslim edilmesi bir çalışma yapılması gündeminizde olacak mıdır? Hangi çalışmaların yapılması planlanmaktadır?